

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **D. B.**, zast. advokátem JUDr. Petrem Bauerem, Jinonická 804/80, Praha 5 – Košíře, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Křížová 1292/25, Praha 5 – Smíchov, proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 2. 2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 2023, čj. 2 Ad 9/2022-80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (nyní stěžovatel) se u žalované domáhal zvýšení invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Rozhodnutím ze dne 6. 12. 2021 žalovaná žádost o zvýšení invalidního důchodu zamítla a stěžovateli ponechala invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Proti rozhodnutí podal stěžovatel námitky, o kterých žalovaná rozhodla dne 23. 2. 2022. V tomto rozhodnutí žalovaná změnila původní rozhodnutí, kterým stěžovateli ponechala invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, a s účinností od 14. 3. 2022 stěžovateli invalidní důchod odňala.

[2] V rozhodnutí ze dne 23. 2. 2022, kterým žalovaná odňala stěžovateli invalidní důchod, vyšla žalovaná z lékařského posudku ze dne 10. 2. 2022. Podle tohoto posudku se u stěžovatele jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu 3, položky 1b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Vzhledem k vlivu na schopnost využívat dosavadní vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, se podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 % bodů na celkových 30 %. Podle lékařského posudku tedy míra stěžovatelova poklesu pracovní schopnosti dosahuje 30 %,

což však nestačí k invaliditě prvního stupně, která dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění vyžaduje nejméně 35%.

[3] Rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu stěžovatel napadl žalobou. Protože stěžovatel napadal především nesprávnost lékařského posudku ze dne 10. 2. 2022, nechal městský soud vyhotovit celkem tři posudky. Všechny tři posudky (ze dne 30. 6. 2022 a 25. 8. 2022 vypracované Posudkovou komisí MPSV v Praze a ze dne 25. 11. 2022 vypracovaný Posudkovou komisí MPSV v Plzni) dospěly k závěru, že dřívější potvrzení invalidity prvního stupně bylo nadhodnocené a stěžovatel ke dni odejmutí invalidního důchodu trpěl pouze 20 % poklesem pracovní schopnosti, invalidní důchod mu tedy byl správně odebrán (pro podrobnější shrnutí posudků srov. body 7, 10 a 13 rozsudku městského soudu). Městský soud dospěl k závěru, že posudky společně s rozhodnutím žalované srozumitelně popsaly vývoj stěžovatelova zdravotního stavu a tento zdravotní stav správně podřadily pod příslušné právní normy. Posudky srozumitelně vysvětlily i důvod pro změnu posouzení zdravotního stavu.

[4] Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. Ta obsahuje pouze jedinou námitku spočívající v nepřezkoumatelnosti závěrů o odebrání invalidního důchodu pro nedostatek důvodů. Podle stěžovatele v první řadě již žalovaný nevysvětlil, v čem se zlepšil jeho zdravotní stav, aby mu mohl být odňat invalidní důchod. Toto pochybení poté neodstranil ani městský soud, který sice opakovaně zadával posudky, ale ty odpověď na tuto ústřední otázku rovněž nepřinesly. Toto pochybení lze podle stěžovatele odstranit pouze nestranným znaleckým posudkem posudkového lékaře mimo strukturu žalované či ministerstva.

[5] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud ji odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 11 a 12).

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Kasační stížnost přináší jedinou otázku – zda je odebrání invalidního důchodu dostatečně odůvodněno. Ve věcech přiznávání a odnímání invalidního důchodu hrají klíčovou úlohu lékařské posudky tvořící podklad správních rozhodnutí. Postavením a přezkumem takových lékařských posudků se NSS již nesčetněkrát zabýval a judikatura je ustálena na následujících závěrech. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou medicínskou, soudy při posuzování zákonnosti rozhodnutí proto vycházejí z posudků příslušných posudkových orgánů. Důkaz posudkem je chápán jako speciální případ předepsaného důkazu; nicméně i tento posudek soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásady volného hodnocení důkazů (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2017, čj. 3 Ads 254/2016-64). Posudek, který splňuje požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá odborné lékařské znalosti (srov.

pokračování

např. rozsudky NSS ze dne 2. 2. 2017, čj. 7 Ads 307/2016-18, či ze dne 8. 3. 2017, čj. 6 Ads 285/2016-38).

[8] Z posudku o invaliditě musí být vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl posouzen komplexně, a to na základě úplné zdravotní dokumentace, s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím (blíže k těmto požadavkům rozsudek ze dne 15. 5. 2013, čj. 3 Ads 91/2012-19).

[9] Posudková lékařka v posudku uvedla, že již předchozí posouzení stěžovatelova invalidního stavu byla hraniční, stěžovatelova pracovní schopnost byla hodnocena jako snížená o 35%, což je podle § 39 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění nejnižší hranice postačující pro přiznání invalidního důchodu prvního stupně. Tato předchozí posouzení se podle posudkové lékařky jevila jako nadhodnocená ve prospěch stěžovatele. K tomuto stěžejnímu závěru posudková lékařka navíc přidala i další skutečnosti – např. v současnosti již stabilizovaný zdravotní stav stěžovatele či jeho fyzicky náročné zaměstnání na plný úvazek, které stěžovatel zvládá současně se svou sníženou pracovní schopností (NSS v minulosti již považoval za dostatečně odůvodněnou změnu v posouzení zdravotního stavu odkazem na předchozí nadhodnocené posouzení, srov. např. rozsudky ze dne 27. 11. 2014, čj. 9 Ads 51/2014-27, body 20 a 21, ze dne 28. 2. 2020, čj. 3 Ads 214/2019-30, bod 22).

[10] Jak navíc NSS uvedl již výše, vzhledem k odlišnému posouzení věci v prvostupňovém a druhostupňovém správním řízení nechal městský soud vyhotovit tři posudky Posudkovou komisí MPSV. Byť tento postup stěžovatel kritizuje, dle NSS svědčí o pečlivosti městského soudu. Všechny tři posudky potvrdily pro nynější věc stěžejní závěry o nadhodnocení původního posudku žalované a správném odebrání invalidního důchodu stěžovateli. K námitce, že je třeba vyhotovit znalecký posudek mimo strukturu žalované či ministerstva, se NSS již opakovaně v judikatuře vyjádřil. V nynější věci je zřejmé, že se 4 lékařské posudky (1 žalované a 3 posudkové komise MPSV) shodly na podstatných závěrech. Vypracování znaleckého posudku bylo proto nadbytečné, neboť mezi orgány lékařské posudkové služby v posudkové věci nevznikl žádný podstatný rozpor (v tomto duchu srov. konstantní judikaturu započatou již rozsudkem ze dne 25. 6. 2003, čj. 2 Ads 9/2003-50, č. 150/2004 Sb. NSS).

[11] NSS tudíž kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou (výrok I).

[12] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1, 2 a § 120 s. ř. s. Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované náklady řízení nepřisluší (§ 60 odst. 2 s. ř. s.; výrok II).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2023

Zdeněk Kühn
předseda senátu